

Kleywegen bespaart hardhout

Planken omhooggetrokken in plaats van vervangen

WOERDEN • Aannemer Kleywegen heeft op een innovatieve manier een beschoeiing tussen Woerden en Nieuwerbrug gerenoveerd. Zo is een stapel van tien bij tien bij tien meter tropisch hardhout uitgespaard.

HARRIE VAN OPSTAL

De oever open graven, alle verrotte planken eruit slopen en verse hardhouten latten in de oever heien of trillen. Dat is de standaard werkwijze als de oeverbescherming van een rivier of kanaal versleten is.

Het Woerdense bedrijf Kleywegen hoorde dat tweeënhalve kilometer beschoeiing aan Barwoutswaarder, tussen Woerden en Nieuwerbrug, zo moest worden vervangen. Kleywegen trok onlangs landelijk bekijks met de 'wegverwarming' met riool-luchtpijpjes onder het asfalt.

'Kan ook dit niet anders?' vroegen ze zich af. „Want we vermoedden dat ooit in de oever een verankering was gebouwd,” vertelt directeur Frans van der Kley. Een verankering is een serie lange stangen die horizontaal in de oever is vastgedraaid. Op het uiteinde, dat uit de oever steekt, worden de planken vastgeschroefd. „We wisten niet zeker of die verankering er nog zat. Dus hebben we met goedkeuring van de gemeente een proef gedaan.” De vermoede stangen bleken nog in de oever te zitten. De planken zelf

Met een speciale grijper (het blauwe apparaat op de foto) heeft Kleywegen de beschoeiingsplanken een stuk omhooggetrokken.

FOTO PR

waren onder het wateroppervlak ook nog prima. Alleen de kop van de verticale beschoeiingsplanken was verrot door de weersinvloeden en de golfslag.

Het bedrijf dokterde daarop een werkwijze uit die niet eerder was toegepast; de planken zouden zowat een decimeter omhoog worden getrokken, de rotte delen afgezaagd en het geheel zou worden vastgezet aan de verankering. Daarvoor constru-

eerde Kleywegen een grijper die de planken niet kapot zou trekken, maar wel genoeg grip op het soms spekgladde hout zou hebben.

ONGEWIS

Het idee bleek in de praktijk goed te werken en zo is in de afgelopen periode het stuk aangetaste beschoeiing gerenoveerd. Voordelen? Van der Kley: „Zo'n 1000 kuub gezaagd tropisch hardhout hebben we kun-

nen uitsparen. Maar ook hoefde het naastliggende fietspad niet te worden open gegraven. En was het intrillen van de planken niet nodig.”

Of die vlieger ook op andere plekken opgaat, is nog ongewis. De beschoeiing van de Oude Rijn is qua eigendom en beheer een lappendeken; naast de provincie is een groot aantal particulieren eigenaar.

De gemeente Woerden wil nog niet reageren op de proef omdat

binnenkort meer beschoeiingswerk wordt aanbesteed. „Daar gaan we heel zorgvuldig mee om; we willen de aanbesteding niet beïnvloeden.”

Wel weet een woordvoerder te vertellen dat ooit in de gemeente Alphen een vergelijkbare werkwijze is getest waarmee grondstoffen konden worden uitgespaard. Daarbij werden de planken niet omhoog getrokken voor hergebruik, maar juist dieper in de oever geslagen. Hierop kwamen betonnen opzetstukken.

De in de proef uitgespaarde hoeveelheid van 1000 kubieke meter is voor een Afrikaans bosbouwgebied een behoorlijke hoeveelheid, legt Mark van Benthem uit. Hij is adviseur bij Probos in Wageningen, dat duurzaam bosbeheer voorstaat. „Voor planken van deze lengte worden in gecertificeerde bossen steeds één of twee volgroeide bomen gekapt. Die zijn dan al gauw 300 tot 400 jaar oud. Daarna wordt in dit bosperceel een jaar of dertig gewacht voor weer een paar exemplaren worden gekapt.”

Om een berg van 1000 kubieke meter van 5,5 meter lange planken van tropisch hardhout bij elkaar te sprokkelen, is minstens de dubbele hoeveelheid aan bomen nodig. Twijgen en dunnere takken vallen immers af. Van Benthem: „Dat betekent dat je al gauw tegen de 200 hectare regenwoud nodig hebt om deze stapel bij elkaar te krijgen.”